

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

VU
t.a.v. het College van Bestuur
De Boelelaan 1105
1081 HV AMSTERDAM

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rikssoverheid.nl

Datum **20 DEC 2019**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo-bacheloropleiding Maatschappelijke
Vraagstukken en Interventies

Onze referentie
17878655

Uw brief van
21 oktober 2019

Uw referentie
CvB/JWB/2019/1000

Geacht college,

Met de brief van 21 oktober 2019, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 31 oktober 2019, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo-bacheloropleiding Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies als bekostigde opleiding te verzorgen in Amsterdam.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 9 december 2019, kenmerk 2019/095, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de wo-bacheloropleiding Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies als bekostigde opleiding te verzorgen in Amsterdam.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Bijlagen

1

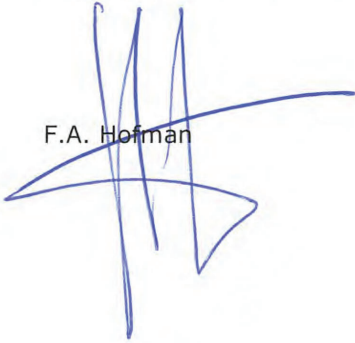
Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VSNU.

Onze referentie
17878655

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

A handwritten signature in blue ink, consisting of several vertical and horizontal strokes, positioned over the printed name 'F.A. Hofman'.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding VU Amsterdam voltijd wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies Amsterdam	2019/095	09/12/2019

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 31/10/2019 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de VU Amsterdam om de wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies als bekostigde opleiding te verzorgen te Amsterdam (brief van 21/10/2019 met kenmerk CvB/JWB/2019/1000). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van de VU Amsterdam om de wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies als bekostigde opleiding te Amsterdam te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies in Amsterdam aanbieden. Deze inter- en transdisciplinaire bacheloropleiding komt in de plaats van de bestaande wo bachelor Sociologie. Zodra de onderhavige aanvraag wordt goedgekeurd, zal aanvrager starten met de afbouw van de bachelor Sociologie. Het gaat om een Nederlandstalige wo bachelor in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij. De opleiding omvat 180 EC en wordt in voltijdvorm aangeboden. De opleiding is ingericht aan de hand van vier doorlopende leerlijnen (Doorgronden,

Onderzoeken, Intervenieren en Professioneel werken) en bevat vakken als Diversiteit, Ongelijkheid, Communicatie, Technologie en Samenleving, Wetenschapsfilosofie, Statistiek en Sociaal Ondernemerschap. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een vwo-diploma. Afgestudeerden van deze bacheloropleiding kunnen doorstromen naar wo masteropleidingen waaronder Conflictstudies, Bestuurskunde, Sociologie, Politicologie en Educatie in de mens- en maatschappijwetenschappen. Voor een rechtstreekse doorstroom in enkele masteropleidingen is het noodzakelijk dat studenten binnen de bacheloropleiding bepaalde keuzevakken of een specifieke minor hebben gevolgd. Na afronding van een masteropleiding kunnen zij volgens aanvrager onder andere aan het werk als beleidsmedewerker, onderzoeker, sociaal ondernemer of social consultant.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust op de conclusie dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies aansluit op een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager stelt voorop dat de opleiding erop gericht is dat het merendeel van de afgestudeerden niet direct de arbeidsmarkt betreedt, maar zal doorstuderen. Om die reden heeft aanvrager met name het arbeidsmarktperspectief na afronding van relevante masteropleidingen beschreven. Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager naar ROA's rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022' (2017) en de daaronderliggende database AIS, naar een aantal websites die de opkomst van de sociaal ondernemer signaleren, het WRR rapport 'Naar een lerende economie' (2013), de Nationale Alumni Enquête van de VSNU (2017), een enquête onder 87 alumni van de huidige bachelor Sociologie en een verslag van een gesprek met de Veldadviesraad van de huidige bachelor- en masteropleiding Sociologie (2019).

De commissie merkt op dat aanvrager verwijst naar de ROA prognoses tot 2022. Op 3 december 2019 heeft ROA de nieuwe prognoses tot 2024 gepubliceerd. De commissie betreft bij de beoordeling altijd de meest recente gegevens. De commissie acht met aanvrager binnen ROA's classificatie het opleidingstype wo politicologie en sociologie het meest relevant. Dit opleidingstype is nu in de database opgenomen onder de naam 'master sociale en maatschappijwetenschappen'. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'matig'. ROA verwacht 'vrijwel geen' knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024.

Tabel 1. Prognose opleidingstype master sociale en maatschappijwetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024	2700	4	0.7	gemiddeld
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2024	9300	15	2.3	gemiddeld
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2024	12000	19	2.9	gemiddeld
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024	15700	25	3.8	gemiddeld
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	1.06			vrijwel geen
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	1.06			matig

Bron: ROA, AIS

Voorts verwijst aanvrager naar ROA's prognoses voor de beroepsgroepen bedrijfskundigen en organisatieadviseurs, beleidsadviseurs, overheidsbestuurders, overheidsambtenaren en psychologen en sociologen. ROA verwacht bij deze beroepsgroepen 'enige' tot 'zeer grote' knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening. De commissie kent meer gewicht toe aan de prognose van ROA die ziet op het opleidingstype dan aan de prognoses van ROA die zien op de beroepsgroepen. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingscategorïeën een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

Aanvrager betoogt vervolgens dat afgestudeerden van de bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies aan het werk kunnen als sociaal ondernemer, dat het aantal sociaal ondernemers binnen Nederland groeit en dat steeds meer hoogopgeleiden behoefte hebben aan ondernemersvaardigheden. Aanvrager onderbouwt dit betoog aan de hand van <https://www.flexmarkt.nl/algemeen/2018-goed-jaar-voor-hoogopgeleide-zzpers>, <https://www.social-enterprise.nl/beleid-en-onderzoek/onderwijs/onderwijsinstellingen>, <https://www.starters4communities.nl> en <https://www.enactus.nl/>. De commissie constateert dat uit de informatie op deze websites kan worden afgeleid dat er onder hoogopgeleiden aandacht is voor de ontwikkeling van ondernemersvaardigheden. Dit is echter geen blijk van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen bacheloropleiding. Hetzelfde geldt voor de constatering dat er meer behoefte is aan multi- en interdisciplinaire opleidingen in het rapport 'Naar een lerende economie' van de WRR (p. 292).

Aanvrager vervolgt met een verwijzing naar gegevens uit de Nationale Alumni Enquête van de VSNU uit 2017 (<https://www.vsnun.nl/nae.html>). Uit deze enquête komt naar voren dat 82% van de alumni (afstudeercohort 2015/16) van wo masteropleidingen in het Croho onderdeel gedrag en maatschappij binnen 6 maanden een baan had gevonden. Verder merkt aanvrager op dat 42% van deze alumni na 1,5 jaar nog geen baan op niveau had en dat aanvrager met de opleiding Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies beoogt een betere aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt vorm te geven. De commissie constateert dat de enquête enkel een beeld geeft van de actuele arbeidsmarktsituatie van alumni uit het grote opleidingencluster Gedrag en maatschappij en geen prognoses bevat. Derhalve concludeert de commissie dat deze bron geen blijk geeft van een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen bacheloropleiding.

Aanvrager heeft een online onderzoek gehouden onder alumni van de huidige bachelor Sociologie. Aanvrager heeft de gebruikte vragenlijst bij het dossier gevoegd (bijlage 14) en geeft aan dat 87 alumni de vragenlijst volledig hebben ingevuld. In het dossier heeft aanvrager een tabel opgenomen met de reacties op drie vragen: 'vormt de bachelor Sociologie een goede basis om de arbeidsmarkt mee te betreden?', 'Vormt de voorgenomen bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en interventies een goede basis om de arbeidsmarkt mee te betreden?' en 'Hoe schat je de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen bachelor in?'. Uit de tabel komt naar voren dat de bevroegde alumni de aansluiting op de arbeidsmarkt bij de voorgenomen bachelor positiever inschatten dan bij hun eigen opleiding. Verder blijkt uit de tabel dat 37% van de 87 respondenten verwacht dat er 'in sterke mate' behoefte zal zijn aan afgestudeerden van deze bachelor en 3% 'in zeer sterke mate'. 49% van de respondenten verwacht dat er 'enige' arbeidsmarktbehoefte zal zijn aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De commissie merkt op dat aanvrager de reacties op de overige vragen in de enquête, waaronder een inschatting van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van een na de bachelor gevolgde wo masteropleiding, niet heeft opgenomen in het dossier. De commissie concludeert dat de bevroegde alumni inschatten dat er enige tot sterke arbeidsmarktbehoefte zal zijn aan afgestudeerden van de bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies. De commissie is echter terughoudend om veel gewicht toe te kennen aan deze bron omdat de bevroegden alumni zijn en geen werkvelddeskundigen en omdat slechts een deel van de antwoorden van de respondenten in het dossier is opgenomen.

Ten slotte verwijst aanvrager naar de uitkomsten van een raadpleging van de Veldadviesraad van de bachelor en de master Sociologie. Aanvrager heeft een verslag bijgevoegd van een gesprek dat op 14 mei 2019 is gevoerd met zes vertegenwoordigers vanuit het werkveld (bijlage 15). Uit dit verslag komt naar voren dat men de vastgestelde profielen over het algemeen relevant vindt voor de arbeidsmarkt, maar dat de eindtermen nog niet helemaal aansluiten op de arbeidsmarktbehoefte. De vertegenwoordigers zijn voorzichtig positief over de mogelijkheid om samen te werken. De commissie concludeert dat uit dit verslag geen concrete arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen bachelor naar voren komt.

De commissie concludeert dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding aansluit op een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de wetenschappelijke behoefte aan de voorgenomen wo bacheloropleiding Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies verwijst aanvrager onder andere naar het instellingsplan 2020-2025 van de VU, de Wetenschapsvisie 2020-2025 van het Ministerie van OCW, de Europese onderzoeksprogramma's Horizon 2020 (2013) en Horizon Europe (2019), NWO onderzoeksprogramma's Digital Society (2019), Take-off (2014), onderzoeksprogramma's vanuit NWO-WOTRO Science for global development en de Nationale Wetenschapsagenda. De commissie merkt op dat het instellingsplan van aanvrager geen bron is waaruit een wetenschappelijke behoefte in de zin van de Regeling kan worden afgeleid.

Aanvrager betoogt dat de verwevenheid tussen wetenschap en maatschappij steeds belangrijker wordt en dat dit tot uitdrukking komt in wetenschapsbeleid van overheden op verschillende niveaus, zoals de Wetenschapsvisie 2020-2025 van het Ministerie van OCW (p. 63) en de grondgedachte van het Europese onderzoeksprogramma Horizon2020 en diens opvolger Horizon Europe (<https://ec.europa.eu/info/horizon-europe-next-research-and-innovation-framework-programme/>). Meer concreet betoogt aanvrager dat de voorgenomen bachelor zich richt op maatschappelijke vraagstukken die een centrale rol spelen in de NWO onderzoeksprogramma's Digital Society en Take-off en programma's die worden opgezet vanuit NWO-WOTRO Science for global development. Volgens aanvrager sluit de voorgenomen bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies zowel wat betreft de inhoudelijke thematiek als de transdisciplinaire opzet aan op dit wetenschapsbeleid. De commissie onderschrijft deze stelling.

Ten slotte betoogt aanvrager dat de drie centrale veranderingsprocessen binnen de bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies aansluiten op vraagstukken die in de Nationale Wetenschapsagenda zijn opgenomen. Het betreft de vragen 'hoe kan sociale cohesie in een cultureel en religieus diverse samenleving bevorderd worden?', 'Wat is het probleem met ongelijkheid?' en 'Wat is de invloed van oude en nieuwe media op individu en samenleving?'. De commissie constateert dat de voorgenomen opleiding aansluit op deze vragen binnen de Nationale Wetenschapsagenda.

Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies aansluit op een wetenschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat aanvrager heeft aangetoond dat de bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies aansluit op een wetenschappelijke behoefte. Aanvrager heeft echter niet aangetoond dat de bachelor beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 31/10/2019 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de VU Amsterdam om de wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies in Amsterdam aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft de voorgenomen bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies vergeleken met bestaande opleidingen. Aanvrager acht de wo bacheloropleiding Algemene Sociale Wetenschappen (UU en UvA) het meest verwant. Daarnaast ziet aanvrager raakvlakken met de wo bacheloropleidingen Bestuurskunde en Bestuurs- en Organisationswetenschap, Sociologie, Politologie, Culturele Antropologie en Ontwikkelingswetenschap, Communicatiewetenschap, Humanistiek, PPLE, PPE, Law in Society, Liberal Arts & Sciences, Global Responsibility & Leadership, Future Planet Studies, Beta-gamma, Urban Studies. Ten slotte heeft aanvrager opgemerkt dat de hbo bacheloropleidingen Bestuurskunde, Public Management en Social Work weliswaar zijdelings verwant zijn aan de voorgenomen bachelor, maar dat de inhoud en opzet sterk verschillen. De commissie onderschrijft de analyse van aanvrager dat de wo bacheloropleiding Algemene Sociale Wetenschappen de meeste overeenkomsten vertoont met de voorgenomen bachelor. De commissie ziet vanuit het oogpunt van instroomdoelgroep, doorstroommogelijkheden naar masteropleidingen en de arbeidsmarkt daarnaast ook duidelijke verwantschap met de overige door aanvrager opgesomde bacheloropleidingen.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in de verwante bekostigde opleidingen. Er zijn geen verwante onbekostigde opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide de afgelopen jaren tot een kleine 8000 eerstejaarsstudenten.

Tabel 2. Instroom verwant opleidingsaanbod

Opleiding	Instelling	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19
B Algemene Sociale Wetenschappen (56631)	Universiteit Utrecht (21PD)	205	180	191	204	192
	Universiteit van Amsterdam (21PK)	88	102	97	128	115
	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE)	160	155	230	297	348
B Bestuurskunde (56627)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	110	93	91	149	159
	Tilburg University (21PN)	65	66	64	80	114

	Universiteit Leiden (21PB)	315	261	289	323	336
B Politicologie (56606)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	107	114	103	146	152
	Universiteit Leiden (21PB)	317	287	298	616	642
	Universiteit van Amsterdam (21PK)	241	158	150	324	371
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	84	65	62	78	71
B Sociologie (56601)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE)	95	77	79	66	75
	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	51	38	54	48	53
	Rijksuniversiteit Groningen (21PC)	95	79	88	90	105
	Tilburg University (21PN)	42	35	47	77	75
	Universiteit Utrecht (21PD)	50	76	72	92	106
	Universiteit van Amsterdam (21PK)	122	96	80	60	134
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	53	52	44	46	50
B Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie (50035)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	52	59	50	51	69
	Universiteit Leiden (21PB)	84	80	100	79	61
	Universiteit Utrecht (21PD)	78	81	102	96	98
	Universiteit van Amsterdam (21PK)	120	103	100	91	84
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	60	69	47	48	105
B Communicatiewetenschap (56615)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	100	89	86	111	135
	Universiteit Twente (21PH)	114	111	127	127	124
	Universiteit van Amsterdam (21PK)	336	284	525	564	598
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	247	200	196	172	142
B Humanistiek (56105)	Universiteit voor Humanistiek (23BF)	165	136	136	146	170
B Global Responsibility and Leadership (59327)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC)					26
B Liberal Arts and Sciences: Global Challenges (50429)	Universiteit Leiden (21PB)	194	186	218	205	203
B Liberal Arts and Sciences (50393)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE)	102	117	197	229	217
	Rijksuniversiteit Groningen (21PC)	31	25	84	106	102

	Tilburg University (21PN)	89	81	89	113	104
	Universiteit Maastricht (21PJ)	290	311	294	428	460
	Universiteit Utrecht (21PD)	622	679	650	655	644
B Technology and Liberal Arts & Sciences (50427)	Universiteit Twente (21PH)	23	35	50	51	51
B Liberal Arts and Sciences (joint degree) (55002)	Universiteit van Amsterdam (21PK)	179	178	176	221	181
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	107	116	144	107	96
B Bestuurs- en Organisationswetenschap (50007)	Universiteit Utrecht (21PD)	92	92	92	93	87
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	490	357	380	327	377
B Philosophy, Politics & Economics (54999)	Universiteit Utrecht (21PD)					67
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)			44	90	89
B Politics, Psychology, Law and Economics (59312)	Universiteit van Amsterdam (21PK)	90	146	196	225	204
B Beta-gamma (50250)	Universiteit van Amsterdam (21PK)	160	126	123	116	108
B Urban Studies (59328)	Universiteit Leiden (21PB)					33
B Future Planet Studies (50425)	Universiteit van Amsterdam (21PK)	186	152	168	168	182
eerstejaarsinstroom	totaal	6211	5747	6413	7443	7915

Bron: DUO, bewerking ABF

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een enquête die aanvrager heeft gehouden onder 200 bezoekers van een voorlichtingsdag, de referentieraming van OCW voor wo bacheloropleidingen in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij voor de periode 2017-2025 en de instroomontwikkelingen bij verwante wo bacheloropleidingen. Aanvrager verwacht dat in het eerste jaar circa 75 studenten zullen instromen, oplopend naar circa 100 studenten in de jaren erna. De commissie acht deze prognose realistisch.

De commissie heeft bij criterium a geconstateerd dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. Derhalve heeft aanvrager evenmin aangetoond dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

De commissie heeft bij criterium a geconstateerd dat aanvrager heeft aangetoond dat de voorgenomen wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies aansluit op een wetenschappelijke behoefte. De commissie oordeelt echter dat de verwante opleidingen die aanvrager bij criterium b heeft beschreven en de opleidingen die de commissie als verwant heeft aangemerkt eveneens een bijdrage kunnen leveren aan deze wetenschappelijke behoefte. Om die reden heeft de commissie vastgesteld dat dit element geen invloed heeft op de beoordeling van de ruimte in het landelijk aanbod voor de voorgenomen opleiding.

Vestiging van de opleiding in Amsterdam heeft geen effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod, met name vanwege het voornemen van aanvrager om de bestaande wo bachelor Sociologie af te bouwen indien de onderhavige opleiding wordt goedgekeurd.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie merkt op dat hierboven is geconstateerd dat de voorgenomen wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies sterke verwantschap vertoont met een aantal bestaande opleidingen. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om te kiezen voor de naam 'Algemene Sociale Wetenschappen'.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de wo bachelor Maatschappelijke Vraagstukken en Interventies in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.